

Tak zomieral plukovník

Veliteľ vojenskej posádky v Nitre, plukovník Smigovský, dodržal prisahu vernosti, ktorou sa zaviazal pred Bohom... Za to bol odsúdený po roku 1945 na smrť a popravený. Zomrel ako vojak, kresťan, hrdina. Podávame tu jeho posledné chvíle v bratislavskej väznici, podľa svedectva neobčehého P. Chryzostoma O.F.M., ktorý Smigovského odprevádzal na popravisko:

«Keď plukovník Smigovský vyslovil želanie, že sa chce vyspovedať u jedného z pátrov františkánov, losovali sme. Los padol na mňa-Bože môj, ako ja poteším človeka, ktorý ide na smrť, veď sa tam rozplačiem! Moja mákka povaha!... Išiel som. Rozprávali sme do neskoré noci. Bol som prekvapený, ako plukovník duchovne dozrel. Na kríž, ktorý si dovtedy niesol, mal byť už len pribýť. Jeho kríž? Utrpenie väzňa, tituly zradcu za to, že dodržal prisahu. Ale to nebolo všetko. Bolesť, ktorá väčšmi páliła, ovel'a väčšmi: Manželka-Neslovenka sa ho zriekla. Chcel objat' naposledy dvoje detí, ktoré mal tak rád. To bola jeho posledná žiadosť. Ale matka to det'om nedovolila. Kalich opustenosti mal dopíť až na dno.

V našom rozhovore nebolo zemských starostí. Vino, ktoré položili, odsúdenému na stôl,

ostalo nedotknuté. Telo už nemá potrebu, iba duša je smádná. «Povedzte otčie», prerušil razom rozhovor odsúdený, «čo bude zajtra so mnou?» Zajtra? Budete v nebi! «Povedzte mi, ako to tam bude?» Až do noci sme hovorili o nebi... Prisl'úbil som mu, že ráno prinesiem sväté prijímanie a poprosim, aby oščistej, kedy mala byť poprava vykonaná, začala sa slúžiť v kláštornom kostole svätá omša na jeho úmysel.

Ráno som prišiel podľa prisl'ubu. Prijal Telo Pánovo. Po malej chvíli vidím, že sa chveje na celom tele. Myšlienka na smrť ho celkom zmrazilá. Príjmem som mu, že aj náš Pán sa chvel, ba krvou potil pri myšlienke na smrť. Prípodobniť sa mu aj v tomto nie je nám hanbou.

Na stene visel drevený kríž. Pristúpili sme obaja k nemu: «Ježiš, náš drahý Spasiteľ, odpustil všetkým, aj svojim katom. Ešte túto obetu, drahý, brat, od Vás žiada.» A Smigovský, s pohľadom na Ukrižovaného, vyslovil jasným hlasom slová odpustenia: «Všetkým, všetkým, tak ako On, aj ja...»

Pobadal som na ňom náhlu zmenu, chvenie prestalo, vyrovnaný pokoj bolo vidno na jeho tvári. Pozriem na hodinky. Práve začínala v kostole svätá omša... Nie je to zázrak? Keď mi večer hovoril, že by rád ministroval na tej svätej omši, vravel som mu, že bude ministrovať už v nebi.

Strngot kľúčov nás upozornil, že rozhodujúci okamih je tu. Išli

sme po chodbe spolu, podpodieť jeden druhého a recitujúce nahlas Otčenáš a Zdravas, až na miesto popravy.

Smigovský si kľakol, s ružencom v rukách. Na otázku veliteľa popravej čaty, či si praje zaviazat' oči, odpovedal, že áno. Bol zvyknutý veliť. Mohlo by ho v poslednom okamihu vyrušiť, keby daktoý z vojakov zle mieril...

Kľakol som si k nemu: Ešte chvíľu a budete s Pánom Ježišom v nebi. Len vydržať, som tu s Vami, drahý môj. Tento bozk na čelo Vám dávam v mene všetkých tých, ktorí sú Vám drahí, ktorí by sa chceli s Vami rozlúčiť a nemôžu. V mene všetkých, ktorých životy ste ako veliteľ' pránili. Uist'ujem Vás, že Vašu krv nenechám na zemi, ale posbieram ju všetku a odnesiem so sebou... Pán je tu s nami, čaká nás. Matka Božia pros za nás hriechnych teraz i v hodinu smrti našej.

Odznely výstrely. Plukovník padol. Zo zasiahnutej homej časti lebky tiekla krv.

Hrdina Smigovský odovzdal svoju dušu Svoriteľ'ovi. Do bielej šatočky posbieral som stekajúcu teplú krv... Nevieam, ako dlho som ostal na kolenách. Myslíam, že nebol by som prežil nič viac, keby jedna gul'ka aj mňa bola zasiahla. Boli sme v duši jedno. Krvi by sa nebol vo mne dorezal.

Až neskoro večer som precítol a mohol som plakať... ».